

Čís. 6814.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

V tom, že zaměstnanec neuplatňoval za trvání služebního poměru při výplatách nároku na odměnu za práci přes čas, nelze spatřovati vzdání se nároku na odměnu za práci přes čas.

(Rozh. ze dne 19. února 1927, Rv I 396/26.)

Žaloba řeznického dělníka proti bývalému zaměstnavateli o zaplacení odměny za práci přes čas byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by v jednání pokračoval a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Devola'tel, prováděje jediný dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. nepadá názor nižších soudů, že žalobce tím, že se nedomáhal nároku na odměnu za hodiny přes čas a že se nikdy o tom při výplatě nezmínil, projevil mlčky souhlas se mzdou jemu vyplacenou a že tudíž rovněž mlčky souhlasil, že ve mzdě jest obsažena též náhrada za případné další práce přes čas vykonané. Názor tento vyslovil první soud a soud odvolací mu přisvědčil, doloživ, že, nečiní-li zaměstnanec po delší dobu námitek proti mzdě jemu vyplácené, jest podle §u 863 obč. zák. za to míti, že přijímá mzdou jemu vyplácenou jako přiměřenou náhradu za všechny nároky za dobu, o kterou jde, čímž veškeré nároky jeho jsou plně vyrovnány. Dovolateli, pokud dovozuje, že nároky tyto jsou v rozporu se zákonem ze dne 19. prosince 1918 č. 91 sb. z. a n. a že není možno, by došlo mlčky k takové dohodě, již nižší soudy mají na zřeteli, nutno dáti za pravdu. Zákon stanoví, že pracovní doba nesmí trvati zásadně déle než 8 hodin (§ 1), že přípustná práce přes čas musí se platiti zvláště (§ 6, čís. 3, § 7, čís. 4), zakazuje zaměstnavateli obcházení zákon (§ 2) a stanoví tresty na přestupky jeho (§ 13). Veškeré tyto předpisy jsou rázu velicího a nelze o tom pochybovati, že k nim vedla úvaha, že by zaměstnavatel jako hospodářsky silnější mohl jinak svého postavení vůči zaměstnavatelům zneužiti a věc zařiditi tak, by se zaměstnanec neplácené práci přes čas výslovně nebo mlčky podrobil, čehož nebylo by zvláště v době nadbytku pracovních sil nesnadno docíliti, poněvadž zaměstnanec bude se snažiti, by dosáhl zaměstnání, jež by mu jinak poskytnuto nebylo, a dosáhnuv ho, bude se obávati, by o ně nepřišel, a proto nebude míti odvalu, aby své byť i zákonem zaručené nároky na zvláštní odměnu za práci mimo osmihodinnou dobu pracovní vykonanou ohlásil a jich se domáhal již v době, pokud jeho zaměstnání trvá. Zřejmou intencí zákona čís. 91/18 jest, by zaměstnanec jako hospodářsky slabší a na zaměstnavateli závislý byl proti obcházení tohoto zákona chráněn. Proto byly k dosažení tohoto sociálně politického účelu vydány předpisy rázu velicího a důsledkem toho nutno také každou úmluvu ať

mlčky učiněnou, jež by těmto předpisům odporovala, považovati za nicotnou (§ 879 obč. zák.). I když je tedy zjištěno, že žalobce při týdenních výplatách svého nároku na odměnu za práci přes čas nikdy neuplatňoval, nelze z toho ve prospěch žalovaného těžiti, neboť přes to, že by v přijímání týdenní mzdy — bez výhrady onoho nároku — mohl býti spatřován souhlas žalobcův s výší mzdy jemu nabídnuté (§ 863 obč. zák.), nedošlo tím z důvodů právě uvedených ku platné dohodě a není při posuzování věci po stránce právní zajisté bez významu, že žalobce podle svého přednesu neuplatňoval svého nároku právě z obavy, by nebyl z práce propuštěn.

Čís. 6815.

Prozatimní výživné podle §u 382 čís. 8 ex. ř. přísluší za sporu o výživné manželce až do pravomoci rozhodnutí o rozluce manželství.

(Rozh. ze dne 22. února 1927, R I 64/27.)

Ve sporu o výživné zamítl s o u d p r v é s t o l i c e návrh manželky, by jí manžel platil výživné po dobu trvání sporu. D ů v o d y: Manželství stran bylo rozvedeno od stolu a lože právoplatným rozsudkem ze dne 24. března 1926. Bylo vysloveno, že na rozvodu nemá viny žádná strana. Usnesením ze dne 9. října 1926, které jest v soudní kanceláři k vyhotovení, bylo manželství stran podle svazku rozloučeno s tím, že na rozluce žádná strana nemá zavinění. Podle toho chybí pro žalobní nárok jakékoli písemné osvědčení, pročež byl zamítnut návrh žalobkyně, by žalovanému bylo uloženo prozatimním opatřením placení výživného. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil soudu první stolice, by, nehledě na uplatňovaný důvod zamítnutí, řízení doplnil a vydal nové usnesení. D ů v o d y: Rekursu nelze oduznati oprávněnosti. Podle §u 91 obč. zák. má manželka proti manželovi nárok na slušnou výživu a jest manžel povinen, by dle svého jmění poskytoval výživu tak dlouho, dokud výrokem soudním z toho nebude sprostěn. Tento manželčin nárok na výživu není otřesen rozvodem manželství a přísluší jí, zejména, když nemá viny na rozvodu, nárok na výživu zákonem jí přiznaný bez ohledu na to, zda manžel má na rozvodu vinu. čili nic a zda má manželka vlastní jmění, čili nic (§ 1264 obč. zák.). Tím jest již dán základ pro opatření, které má býti nařízeno dle podání žalobkyně ve smyslu §§ 381, 382 čís. 8 ex. ř. určením prozatimního výživného, ježto žalovaný může býti teprve budoucím rozsudkem v zahájeném sporu o placení výživného sprostěn své zákonné povinnosti, takže až do rozhodnutí tohoto sporu jest ustanoviti výživné iakožto prozatimní, ježto by se žalobkyni jinak již následkem popření žalobního nároku se žalovaným za sporu nedostalo prostředků k výživě. V tomto případě přichází tedy v úvahu toliko ustanovení §§ 381, 382 čís. 8 ex. ř., zejména, když účelem jich jest, by bylo manželce zabezpečeno právo, jí proti manželovi příslušející. Z obsahu spisů vychází na jevo, že oba manželé od soudního rozvodu nesdíleli společnou domácnost a že žalovaný, iak sám doznává, placení dříve dobrovolně poskytovaných vyživovacích příspěvků po té, co své dceři za-